

IDEES I DEBAT
MERCAT FINANCER

Guillem López i Casasnovas

Catedràtic de la UPF i exconseller del Banc d'Espanya

Una altra volta els bancs al punt de mira

No crec que facin bé algunes entitats financeres airejant tals quanties de dividends i retribucions de directius, en un moment com l'actual, com veiem aquests dies. Dit això, per argumentar a favor de més cautela, fins i tot en el supòsit de compartir la bondat del propòsit, els mitjans argumentals han de ser coherents i rigorosos perquè la crítica no deslegítimi la finalitat. Així doncs, no val a parlar de guanys en xifres absolutes (totes sonen a milers de milions!), sinó relatives a actius o xifres de negoci, ni prendre la part com el tot en un negoci global com és el financer per a alguns bancs espanyols. Però amb la robustesa dels fets podríem ben dir que en etapa d'esclafament del pes de sous i salaris, de pèrdua de renda bruta real disponible de les famílies a les comptabilitats nacionals, les xifres de dividends i retribucions que han presentat recentment les entitats no les deixen en bon lloc davant de l'opinió pública.

Els dividends agraden als accionistes, especialment als més curtterministes espavilats que entren i surten de les borses de manera especulativa. Els consellers delegats de les entitats s'apunten a la festa amb retribucions extraordinàries, tot i que no es probable que valguin el que costen als accionistes, satisfets, en un mercat de directius prou estret. Les entitats espanyoles és evident que actuen oligopolísticament: traslladen els canvis de la política monetària a l'Euribor i al seu negoci de crèdit, però miren cap a l'altra banda a l'hora de remunerar els dipòsits dels estalviadors, que cor-

ren cap al deute públic i continuen veient fortament erosionats els seus dipòsits en termes reals.

Per una banda, les declaracions de la presidenta d'un gran banc espanyol a la presentació de resultats, que va dir que només apujaran la remuneració dels dipòsits com a reacció a la competència, són sorprenents i una constatació de l'existència d'oligopoli, tenint en compte que ells són un dels grans jugadors del mercat. No té res a dir sobre això la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència? Per l'altra, un partit amb responsabilitats de Govern (incloent-hi el ministre de Consum?) demana la limitació del preu de les hipotèques i no diu res del tracte als dipositants. Es vol

així que els estalviadors subvencionin les hipotèques? La gent gran que ha estalviat per la seva vellesa ha de subvencionar qui es pot avui comprar una casa? Tot i que, esclar, pitjor és encara que el pobre estalviador subvencioni, com veiem, els guanys dels bancs!

Es cert que les entitats no necessiten ara per ara aquests diners dels estalvis, ja que liquiditat en abundància ja els ho dona el Banc Central Europeu (BCE), és a dir, una mica tots els ciutadans europeus; d'aquí que es vegi el comportament bancari com a insolidari. El BCE, després de fer el que creia que havia de fer, ara ha de combatre amb política monetària els excessos en política fiscal de molts governs que ha ajudat a finançar. Aquests, per combatre fiscalment els efectes de la intervenció monetària del mateix BCE (la que causa dolor) agreugen les necessitats d'intervenir a través de la política monetària per frenar la inflació que altrament alimenten. Però aquest és un altre tema, que en conjunt ve de nou a debilitar l'euro. Dit això, formalment el BCE i els governs combaten tots dos un mateix enemic: la inflació. Uns intentant baixar-la, els altres minuant els seus efectes negatius sobre els més vulnerables. Però la realitat macroeconòmica pot acabar creant un bucle.

En una circumstància de remuntada del negoci bancari com l'actual, crec que el regulador hauria de dificultar més el repartiment de beneficis als uns i els altres, forçant més les reserves i els aprovisionaments (estadístics, en diem) a la meua etapa al Consell del Banc d'Espanya, obligant a més guardiola quan les coses van bé (quan, si no?). Tot i saber que això no és fàcil per la força política que tenen les entitats, acompanyades d'una regu-

lació prou liberal, crec que s'ha de tornar a provar. Recordo molt bé els problemes que van tenir el sotsgovernador i director de regulació quan van ser cridats a comparèixer davant la poderosa Comissió de Borsa i Valors (SEC, en anglès) americana contra aquesta pràctica, que dificultava el repartiment de guanys a accionistes de bancs nostres que cotitzaven a Wall Street. Qui és, deien, el Banc d'Espanya per posar obstacles a repartir dividends en aquell context d'Espanya va bé? Però es va fer.

El temps passa i els errors tornen. El sector bancari, superprotegit públicament pel risc sistemàtic que altrament pot provocar la seva crisi sobre

una economia tan bancaritzada com l'espanyola, entra una altra vegada en un procés de pèrdua reputacional que potser només és superada avui per la indústria tabaquera i algunes farmacèutiques. S'hauria de recordar que els bancs han rebut fa ben poc ajut públic (finançament massiu del BCE a tipus -1%, negatiu, és a dir, rebent diners en comptes de pagar pels recursos), a través de les anomenades Tlro durant pràcticament tot el 2022, i l'aval massiu de l'Institut de Crèdit Oficial pels clients més febles, fet que ha permès als bancs controlar, en bona part, la seva pròpia morositat.

Tampoc ajuden a la seva reputació les retallades de serveis presencials a molts ciutadans que les passen negres per ser atesos a les oficines en un moment que anuncien resultats rècord. Finalment, també va contra la seva reputació aquesta oposició aferrissada a la nova taxa bancària. Els resultats presentats sembla que donen la raó al Govern espanyol i, si no espavilen i es moderen, en comptes de temporal el rebuig ciutadà es pot transformar en permanent.

El rescat de la crisi bancària, a càrrec dels ciutadans europeus en general, ja va deixar empremta en el perjudici de molts espanyols contra les entitats financeres, i la situació actual, amb el que observem, l'incrementa. Com que necessitem la banca per al bon funcionament de l'economia, i ara especialment per ajudar la transició climàtica -vehiculant la ponderació de risc creditici d'algunes inversions poc sensibles amb el canvi climàtic-, s'imposen uns mínims de moderació per a millorar la valoració que té l'opinió pública de la banca.

RICARDO RUBIO / EP

No toca En un moment de remuntada del negoci bancari, el regulador hauria de dificultar el repartiment de beneficis

Enfortim la seva educació per impulsar el seu futur. Fes-nos costat per fer-ho possible. Fes un donatiu.

Casal dels Infants
casaldelsinfants.org

Des de 1983, treballant per la igualtat d'oportunitats d'infants i joves en risc d'exclusió social.
Barcelona | Badalona | Sant Adrià de Besòs | Santa Coloma de Gramenet | Salt | Mataró